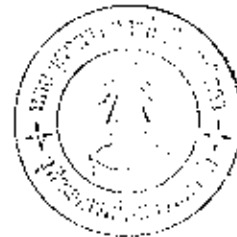

การศึกษาการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์
ในชั้นประถมศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ

(A STUDY OF CLASSROOM USE OF TELEVISION PROGRAMS IN TEACHING SCIENCE
IN BANGKOK MUNICIPAL ELEMENTARY SCHOOLS)

โดย

นางสาวประณีต โรหิต์โตปกรณ์ อ.บ. วท., ค.บ.

001432

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาคณะระเบียบปริญญานิติศาสตร์

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๕

I16105266

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอเชิญบัณฑิตวิทยาลัยในเครือข่าย
เพื่อเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัย

คณะบัณฑิตวิทยาลัย

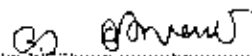
คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

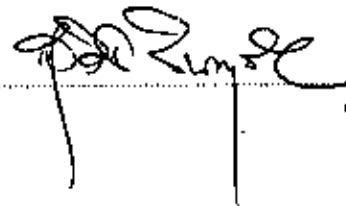
ประธานคณะกรรมการ

คณบดี

คณบดี

คณบดี

ศาสตราจารย์ ดร. [Name] รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สำนักบริหารงานบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 30 เดือน 10 ค.ศ. 2559

บทคัดย่อ

ปัญหาที่ท้าทายการศึกษาครั้งนี้ คือ การศึกษาการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์
 ในชั้นประถมศึกษาของเทศบาลนคร กรุงเทพฯ ผู้เขียนมีความประสงค์เพื่อรวบรวมว่า ปัญหาและ
 อุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้นประถมศึกษา ของ
 เทศบาลนครกรุงเทพฯมีอะไรบ้าง และมีกลน้อยเพียงไร รวมทั้งผลที่ได้จากการเรียนวิชา
 วิทยาศาสตร์ของนักเรียนทางโทรทัศน์ ในการดำเนินงานผู้เขียนได้ส่งแบบสอบถามครูโรงละ
 ฉบับ รวม ๒๕ ฉบับ ได้คืนมา ๕๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๖๒ และส่งข้อทดสอบวิชา
 วิทยาศาสตร์ที่เรียนทางโทรทัศน์ไปยังนักเรียนชั้น ป. ๕ จำนวน ๓๕๕ คน ในโรงเรียนเทศบาล
 ที่ใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน พร้อมด้วยการสัมภาษณ์ สังเกตการสอนของครูโทรทัศน์ และครู
 ที่ใช้โทรทัศน์ทางโรงเรียน เมื่อได้แบบสอบถาม และข้อทดสอบคืนมาแล้ว ได้นำมาวิเคราะห์ผล
 โดยคิดเป็นร้อยละ และเสนอในตาราง ผลของการวิเคราะห์ครั้งนี้ปรากฏว่า การใช้โทรทัศน์
 ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ช่วยในการสอนของครู แต่การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์
 ของเด็กยังมีปัญหาเกี่ยวกับ ครู จากอุปกรณ์การสอน สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม เครื่องรับมีจำนวน
 ไม่เพียงพอแก่นักเรียน และมีปัญหาเกี่ยวกับคู่มือครู ตารางสอน ไม่มีเจ้าหน้าที่ไปให้การแนะนำ
 เข้าที่ควร ถึงกระนั้นผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนของเด็กยังปรากฏ
 ว่าได้ผลดีพอใช้ ข้อเสนอแนะควรมีการปรับปรุงสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ให้ดีขึ้น โดยอาศัยความร่วม
 มือจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครูเองต้องหาทางปรับปรุงวิธีสอนให้ดีขึ้น หมั่นหาความรู้ดูเสมอ
 กลองการศึกษา เทศบาลนครกรุงเทพฯ ควรจัดให้มีการอบรมครู ผู้ใช้รายการโทรทัศน์ทางโรงเรียน
 จัดบทเรียนทางโทรทัศน์ให้ละเอียดและเหมาะสมยิ่งขึ้น ฝ่ายบริหารทางโรงเรียนควรให้ความช่วยเหลือ
 ในด้านบริการต่าง ๆ เช่น หาหนังสือให้ครูและเด็กค้นคว้า จัดหาอุปกรณ์การสอน และจัดทำตาราง
 สอนให้ตรงกับตารางออกอากาศของบทเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์.

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ภาวะใจโหด ซัลเฟอร์ ประกอบการ สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในชั้น
ประถมศึกษาของ เทศบาลนคร กรุงเทพฯ" ผู้เขียนสามารถ จัดทำ เสร็จงานไปได้ด้วยความรีบร้อน
และประสบความสำเร็จ จึงด้วยดี เพราะได้ได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากท่าน รองศาสตราจารย์
สัว เกา วิจารณ์ อาจารย์ ยี่หวัดหว่านแฉกวิชา โสภศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขต้นฉบับ และให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มการ ดำเนินงานตลอดมา
อาจารย์สุส สุวรรณมา ผู้เชี่ยวชาญการศึกษา เทศบาลนคร กรุงเทพฯ ได้สละเวลาตรวจแก้ไข
แบบทดสอบสำหรับนักเรียน และให้ความสะดวกในการ ติดต่อประสานงานกับทาง โรงเรียน
อาจารย์บัง อิงลเวทย์ ศึกษานิเทศก์เอก กองแผนและการ ศึกษา นครหลวงศึกษาธิการ ได้
ให้ข้อคิดเห็นอันมีประโยชน์แก่การ เขียนวิทยานิพนธ์เรื่องเทศบาลนคร กรุงเทพฯ ทั้งยังได้กรุณาให้ยืม
หนังสือที่ใช้ในการ ค้นคว้าวิจัยเป็นจำนวนมาก ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่าน
ตั้งแต่วันแรกที่

อนึ่ง ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ ครูที่ใช้ใจของบัณฑิต ประกอบการ สอนวิชา
วิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษาของ เทศบาลนคร กรุงเทพฯ ได้ด้วยความเอื้อเฟื้อและขอบแบบ
สอบถาม ตลอดจนนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการ ทำข้อทดสอบ ทำให้ผู้เขียนได้
รวบรวมข้อมูลมาประกอบการ วิจัยครั้งนี้ ทั้งขอขอบพระคุณเจ้าหน้าทีทางกองการศึกษา
เทศบาลนคร กรุงเทพฯ ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดียิ่ง

ป ร .

รายการ ตาราง ประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ ผู้ของครูที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลนคร กรุงเทพฯ	๓๔
๒ จำนวนครูชาย - หญิง ในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลนคร กรุงเทพฯ ทั้ง ๑๒ แขวง ที่ตอบแบบสอบถาม	๓๕
๓ อายุของครูที่ใช้โครงทัศนียภาพประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษาของเทศบาลนคร กรุงเทพฯ	๓๖
๔ ประสิทธิภาพในการ เป็นครู ของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้โครงทัศนียภาพประกอบการสอน	๓๗
๕ ชั้นที่ครู วิทยาศาสตร์ สอนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้โครงทัศนียภาพประกอบการสอน	๓๘
๖ จำนวนนักเรียนที่ดูรายการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์	๓๙
๗ จำนวนครั้งที่ครู สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ใช้วิธีการ แบบ การสอนแบบใหม่	๔๐
๘ ประสิทธิภาพและทัศนคติครู เกี่ยวกับอุปกรณ์วิชาวิทยาศาสตร์	๔๑
๙ ความนึกเห็นของครู เกี่ยวกับการ มี การ สอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์	๔๒
๑๐ ความนึกเห็นของครู เกี่ยวกับการ สอนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้โครงทัศนียภาพประกอบการสอน	๔๓

รายการ ตาราง ประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๒	ประโยชน์ของคู่มือครูต่อการ สอนวิทยาศาสตร์ ห้าง โทรทัศน์ ของครูในชั้น	๑๐๐
๒๓	ความคิดเห็นของครูในเรื่องความเหมาะสมของคู่มือครู	๑๐๑
๒๔	เวลาในการใช้คู่มือวิทยาศาสตร์ ของครู	๑๐๒
๒๕	ความเหมาะสมของ เนื้อ เรื่องบทเรียนวิทยาศาสตร์	๑๐๓
๒๖	ความเห็นของครู เกี่ยวกับการ เรียงลำดับของบทเรียน	๑๐๔
๒๗	ความเห็นของครู เกี่ยวกับความริเริ่มของนัก เรียบตี เรียบ บทเรียนวิทยาศาสตร์ ห้าง โทรทัศน์	๑๐๕
๒๘	ความเห็นของครู เกี่ยวกับเนื้อ เรื่องที่ครู โทรทัศน์นำมาสอน	๑๐๖
๒๙	ความรู้ในตำรา เรียบของนัก เรียบหลังจาก เรียบวิทยาศาสตร์ ทาง โทรทัศน์	๑๐๗
๓๐	การพัฒนาการ ของ เด็กในการ เรียบวิทยาศาสตร์ ห้าง โทรทัศน์	๑๐๘
๓๑	ความสนใจของนัก เรียบที่มีต่อ รายการ สอนวิทยาศาสตร์ ห้าง โทรทัศน์	๑๐๙
๓๒	ปฏิกริยาของนัก เรียบที่มีต่อ รายการ	๑๑๐
๓๓	สภาพของห้อง เรียบวิทยาศาสตร์ ที่ เรียบทาง โทรทัศน์	๑๑๑
๓๔	การ นี้ เรียบของนัก เรียบชงครู รายการ	๑๑๒
๓๕	การ เห็นภาพของนัก เรียบชงครู รายการ	๑๑๓
๓๖	บรรยายภาคีในห้อง เรียบชงครู รายการ โทรทัศน์รั้วไมงวิทยาศาสตร์	๑๑๔

รายการ การวางปี ๒๐๑๑ (ต่อ)

การวางที่		หน้า
๓๖	ความเห็นของครู เกี่ยวกับ การ จัดช่วงเวลาของการ สอน วิทยาศาสตร์ ทาง โทรทัศน์	๑๑๕
๓๘	ความเห็นของครู ในการ คำ เน้นการ สอนของครู โทรทัศน์	๑๑๖
๓๘	ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับกิจกรรม แสวงหา สหัชชีของครู โทรทัศน์	๑๑๗
๔๐	ความเห็นของครู เกี่ยวกับ เครื่องรับ โทรทัศน์	๑๑๘
๔๑	อุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูพบในชั่วโมงที่ เรียนวิทยาศาสตร์ ทาง โทรทัศน์ที่ครู แก่ใจเองได้	๑๑๙
๔๒	อุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูพบในชั่วโมงที่ เรียนวิทยาศาสตร์ ทาง โทรทัศน์ที่ของอาศัยผู้อื่นได้	๑๒๐
๔๓	อุปสรรคที่ครูพบในชั่วโมงที่ เรียนวิทยาศาสตร์ ทาง โทรทัศน์ ที่ครู ยังแก้ไขไม่ได้	๑๒๑
๔๔	ข้อ เสนอแนะของครู เกี่ยวกับ การ สอนวิทยาศาสตร์ ทาง โทรทัศน์	๑๒๒
๔๕	ผลการ สอนแบบเรียนวิทยาศาสตร์ โดยใช้ โทรทัศน์ ปี ๒๐๑๑ การ สอน ในชั้น ปี. ๕ ของ โรงเรียน เทศบาลนคร กทม.	๑๒๓
๔๖	ตารางออกอากาศ การ สอนทาง โทรทัศน์ ปี ๒๐๑๑ ภาย ปีการศึกษา ๒๕๐๘ ของ เทศบาลนคร กทม.	๑๒๓

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
๑	การ สอนของครู โทษทัศน์ในห้องส่งรายการ	๗
๒	การ สวาทิของครู โทษทัศน์กับนักเรียน วมอภิจักร รามสาธิตด้วย	๑๙
๓	การใช้โทษทัศน์ของครูทาง โรง เรียบก่อนรายการ โทษทัศน์ ในชั้น ป. ๕	๔๐
๔	การใช้โทษทัศน์ของครูทาง โรง เรียบ ระหว่างรายการ โทษทัศน์	๔๑
๕	การใช้โทษทัศน์ของครูทาง โรง เรียบหลังรายการ โทษทัศน์	๔๒
...	ที่ตั้ง โทษทัศน์หรือที่แขวนโทษทัศน์กับ ะคันตา	๔๕
...	มุมดูในแนวอน	๔๖
...	การใช้โทษทัศน์ ๒ เครื่อง (แยกกันและชนกัน)	๔๘
...	การ คิดตั้ง เครื่องรับโทษทัศน์ในห้อง เรียบแบบต่าง ๆ	๔๘
...	ห้อง เรียบที่ใช้โทษทัศน์ชนิดของสามเหลี่ยม	๕๐
...	การจัดโต๊ะโทษทัศน์ในห้องอาหาร	๕๐
...	ภาพประกอบในคู่มือครู	๑๕๖ - ๑๕๗

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
รายการตารางประกอบ	จ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่ ๑	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๒
จุดมุ่งสนใจในการ เชื่อมวิทยานิพนธ์เรื่องนี้	๓
กิจกรรม ของโทรทัศน์ศึกษาในต่างประเทศและประเทศไทย	๔
ความมุ่งหมาย	๑๖
ก. ความมุ่งหมายหลัก	๑๖
ข. ความมุ่งหมายเฉพาะ	๑๖
สมมติฐานวิจัย	๑๖
ขอบเขตของการ ศึกษาครั้งนี้	๑๗
คำจำกัดความ	๑๗
ผลการ ศึกษาที่เกี่ยวข้อง	๑๘
โครงการ คำเนื่องาน	๒๐
การ คำเนื่องาน	๒๐
คุณค่าที่ได้จากงาน ศึกษาวิจัย	๒๑
๒. โทรทัศน์กับการ ใช้นิทรรศการ ในโรง เรียนประถมศึกษา	๒๓
เหตุผลในการ ใช้นิทรรศการ ในโรง เรียนประถมศึกษา	๒๓
ความมุ่งหมายของการ ใช้นิทรรศการ	๒๔
แนวทางการ ใช้นิทรรศการ ตามความมุ่งหมาย	๒๔

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ศูนย์โครงการ สอนภาษาอังกฤษ ทักษะและผลการศึกษาวิจัย	๓๐
ศูนย์ของ โทรทัศน์เพื่อการ เรียนการสอนวิทยาศาสตร์ และ ผลการศึกษาวิจัย	๓๒
วิธีสอนด้วยโทรทัศน์	๓๖
การใช้โทรทัศน์ในการสอน	๔๓
แบบสกริปโทรทัศน์เพื่อการ ศึกษาและสกริปโทรทัศน์	๕๒
ลักษณะบทโทรทัศน์และการ จัดการ แสดงทาง โทรทัศน์	๕๕
ภาษาที่วี และข้อ เสนอแนะสำหรับครู โทรทัศน์	๕๘
บทพิจารณา ประเมินค่าของร ายการ โทรทัศน์ศึกษา	๖๕
๓ การ ดำเนินงานการ ศึกษ วจและวิเคราะห์ผล	๖๘
ประ ษการ และการ สร างแบบสอบถามครู	๖๘
การ ส่งแบบสอบถามครู	๗๑
ประ ษการ และการ สร างแบบทดสอบนัก เรียน	๗๑
การ ส่งข้อทดสอบนัก เรียน	๗๕
ผลที่ได้จากการ วิเคราะห์แบบสอบถามครู	๗๘
ผลที่ได้จากการ ทดสอบนัก เรียน	๑๒๓
๔ สรุปการ ค้นพบ อภิปรายผล สรุป และข้อ เสนอแนะ	๑๒๘
สรุปการ ค้นพบ	๑๒๘
อภิปรายผล	๑๓๐
สรุป	๑๓๓
ข้อ เสนอแนะ	๑๓๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก.	๑๕๕
การดำเนินงานการจัดรายการโทรทัศน์ของเทศบาลนครกรุงเทพฯ ...	๑๕๕
ภาคผนวก ข.	๑๕๕
ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับครูและอัตราสอนนักเรียน ...	๑๕๖
บรรณานุกรม	๑๕๖